روزنامه شرق

چهارشنبه ۲۸ مهر ۱۳۸۹ ■ ۱۲ ذیقعده ۱۴۳۱ ■ ۲۰ اکتبر ۲۰۱۰

سال پنجم ■ شماره پیاپی ۱۰۹۱ ■ شماره ۱۶۷ دوره جدید ■ ۲۰ صفحه ■ ۶۰۰ تومان

مهمانپرست: برخی کشورها به هواپیماهای ما سوخت نمی‌دهند

سخنگوی دستگاه دیپلماسی ایران گفت: ما هنوز پاسخ نامه جلیلی را از اشتون دریافت نکرده‌ایم. رامین مهمانپرست سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به پرسشی در مورد اینکه آیا کاترین اشتون پاسخ پرسش‌هایی را که سعید جلیلی در نامه‌ای که برای وی فرستاده بود مطرح کرده است، داده است، گفت: در مورد بحث ۵+۱ و مذاکراتی که مطرح شده، همواره اعلام کرده‌ایم مذاکراتی هدفمند و عادلانه که حقوق ملت‌ها را محترم بشمارد مورد تایید ماست و می‌تواند موثر باشد. وی ادامه داد: تکرار... صفحه ۳

دکتر رحمانی‌فضلی: تولید نفت به کمتر از پایان برنامه سوم رسید

رئیس دیوان محاسبات کشور با انتقاد از اجرایی نشدن برنامه چهارم این سوال را مطرح کرد که آیا می‌توانیم با گام‌های کند و چشمان بسته ادعا کنیم که این ظرفیت‌ها را به منصه ظهور می‌رسانیم؟ به گزارش ایسنا، دکتر رحمانی‌فضلی رئیس شورای دستگاه‌های نظارتی و دیوان محاسبات کشور در اجلاس سراسری شورای دستگاه‌های نظارتی اظهار کرد: قرار بود طی برنامه چهارم ۸۰ درصد هزینه‌ها از محل مالیات باشد. حال به چه میزان حاصل شده است؟ قرار بود ۱۰۰ درصد از هزینه‌ها... صفحه ۴

مقام معظم رهبری در نخستین روز سفر به قم:

خواص و عوام وحدت ملی را جدی بگیرند

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری

گروه سیاسی: رهبر معظم انقلاب اسلامی پس از استقبال باشکوه مردمی و زیارت حضرت معصومه(س) در اجتماع عظیم مردم در میدان آستانه شهر قم حضور یافتند و به ابراز احساسات گرم و صمیمانه آنان پاسخ گفتند. به گزارش ایسنا حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار، قم را شهر «علم و جهاد و بصیرت» خواندند و با اشاره به شکل‌گیری این شهر بر اساس حرکت جهادی توام با بصیرت افزودند: قم همچنان که در طول تاریخ خود، پایگاه عظیم معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام بوده است، در دوران معاصر هم، به عنوان سرچشمه برترین معارف اسلامی و الهی، شرق و غرب دنیای اسلامی را از برکات «مجاهدت و بصیرت» علمای بزرگ خود بهره‌مند کرده است. ایشان با یادآوری نقش حقیقتاً ماندگار مردم قم در مقطع حساس تاریخ معاصر ایران یعنی عاشورای سال ۴۲ و قیام ۱۵ خرداد افزودند: قمی‌ها در آن مقطع مهم، با حمایت امام خمینی، نهضت روحانیت را در جامعه جاری کردند، همچنان‌که در سال ۵۶ نیز با بصیرت و هوشیاری، عمق توطئه پیچیده رژیم ستمشاهی را در اهانت به امام بزرگوار درک کردند و با نثار خون جوانان خود، پیشتاز گسترش نهضت اسلامی شدند و این شهر را به خاستگاه انقلاب بزرگ اسلامی تبدیل کردند. رهبر انقلاب اسلامی مردم قم را مردمی بااخلاص، صادق، پرصفا و برخوردار از بصیرتی مثال‌زدنی دانستند و افزودند: اگر بیداری مردم قم نبود، طرح‌های خطرناک دشمنان برای این شهر مهم، ناکام نمی‌ماند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای شهر مقدس قم را در پرتو بیداری مردم و وجود... ادامه در صفحه ۲

رئیس دیوان عدالت اداری دستگاه‌های نظارتی:

افزایش شکایت از دستگاه‌های دولتی نگران کننده است

گروه سیاسی: اجلاس سراسری شورای دستگاه‌های نظارتی روز گذشته به محلی تبدیل شد تا سخنرانان این اجلاس، هر کدام به فراخور مسوولیت‌شان در عین اینکه توصیه‌ها و راهکارهایی را برای اعمال نظارت دستگاه متبوع‌شان مطرح کردند، انتقادها و هشدارهایی را نیز به دستگاه‌های تحت نظارت‌شان داشته باشند. انتقادها یکی از مواردی همچون اجرا نشدن برنامه چهارم، افزایش نگران‌کننده شکایت‌ها از دستگاه‌های اجرایی و عبور کردن از قانون به بهانه اداره کشور و وزارتخانه‌ها را شامل می‌شد. از یک سو رئیس دیوان عدالت اداری از رشد غیرقابل توجیه شکایات از دفاتر و دوایر دولتی و دستگاه‌ها گله‌مند بود و از سوی دیگر رئیس دیوان محاسبات با انتقاد از اجرایی نشدن برنامه چهارم این سوال را مطرح کرد که آیا می‌توانیم با گام‌های کند و چشمان بسته ادعا کنیم این ظرفیت‌ها را به منصه ظهور می‌رسانیم. این در حالی است که قائم‌مقام وزارت اطلاعات در این اجلاس از برنامه‌ریزی دشمن در جهت «فساد و اخلال اقتصادی» خبر داد. هر چند موضوعات مطرح شده توسط مدعوین نشست هر کدام در نوع خود مهم بود اما آنچه نگاه محافل سیاسی و رسانه‌ای را بیشتر به خود جلب کرد، انتقادات رحمانی‌فضلی رئیس دیوان محاسبات بود چراکه وی مواردی از برنامه چهارم را برشمرد که قرار بود طی برنامه چهارم اجرایی شود اما به گفته وی نه‌تنها اجرا نشده بلکه اجرای مواردی از آن نیز کمتر از برنامه سوم بوده است. انتقاد رحمانی‌فضلی در حالی است که در برنامه پنجم توسعه نیز بخشی از نظارت دیوان محاسبات حذف شده است؛ خبری که روز سه‌شنبه گذشته توسط احمد توکلی نماینده مجلس بیان شد و وی در همین راستا از تفاهم هیات‌رئیسه کمیسیون تلفیق مجلس با دولت برای حذف نظارت دیوان محاسبات از بندهایی از برنامه پنجم خبر داد تا به این ترتیب دایره نظارت این نهاد نظارتی محدودتر شود. رئیس دیوان عدالت اداری روز گذشته طی سخنانی در این اجلاس گفت: از آسیب‌های دستگاه‌های حاکمیتی اعم از دولت و حتی دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری، این است که ما کمتر نظارت‌پذیر هستیم. منتظری با طرح این سوال که چرا گاهی اوقات دستگاه‌ها از نظارت گریزان هستند، گفت: از کارگزاران نظام اسلامی انتظار نیست که از دوربین نظارت کنار بروند و این توجیه هم که نظارت باعث محدودیت وظایف آنها می‌شود صحیح نیست زیرا اتفاقاً معنای نظارت همین است که یک دستگاه و یک مدیر هر کاری را که خواست انجام ندهد. وی ادامه داد: زیرا چنین وضعیتی با حاکمیت قانون در تضاد است، بلکه مدیر باید قانون را بر خود حاکم بداند و اگر در جایی هم مشاهده کردیم که می‌خواهد در خدمت مردم کاری انجام دهد اما در راه انجام آن مشکلی وجود دارد، این مشکل را باید از راه قانون حل کند. به گزارش ایلنا وی تصریح کرد: اگر هر مدیری با بهانه اینکه نمی‌توانم کشور و وزارتخانه را اداره کنم و دست آن بسته شده است، از قانون عبور کند، این منطق پذیرفته شده نیست و هر مدیری در راستای خدمتگزاری می‌خواهد قدم‌های موثری بردارد، نباید به هر قیمتی آن را انجام دهد و اگر دلسوز مملکت است، باید بسترهای قانونی را فراهم کند. رئیس دیوان عدالت اداری با بیان اینکه اگر یک مدیر در درجه‌های بالا تخلف کند، نمی‌تواند در رده‌های پایین خود انتظار عمل به قانون را داشته باشد، تاکید کرد: همه باید ملتزم به قانون باشیم، البته نمی‌خواهم بگویم تخلف در حد گسترده‌ای است و سیاه‌نمایی کنم و بخش زیادی از مدیران را زیر سوال ببرم، زیرا بعد از انقلاب خدمات زیادی انجام شده است ولی از نظام اسلامی انتظار می‌رود که اشکالات را به حداقل برساند. وی با بیان اینکه اگر تصمیم بگیریم به نظارت عمل کنیم آثار آن مثبت خواهد بود، گفت: آمار شاخص‌ها در مجموع مثبت است، اما وقتی نگاه واقع‌بینانه به دستگاه و دوایر دولتی داشته باشیم به شدت زیر سوال می‌رویم، که دیوان عدالت اداری در این زمینه می‌تواند یک شاخص برای حاکمیت باشد، زیرا در شرایطی که هنوز دفاتر استانی فعال نشده و فعالیت‌ها در تهران متمرکز است شاهد رشد غیرقابل توجیه شکایت از دوایر دولتی و دستگاه‌ها هستیم، البته نمی‌خواهم آمار دهم اما مقایسه آماری سال ۸۸ با ۸۷ رشد غیرقابل قبول شکایت از قانون را نشان می‌دهد. رئیس دیوان عدالت اداری ادامه داد: همچنین در مقایسه شش‌ماهه سال ۸۹ با مدت مشابه ۸۸ باز هم این رقم قابل قبول نیست و من به وزرا در جلساتی که با آنها داریم مکرر این موضوع را متذکر شدم و به طور تفکیک موضوعی هم شکایات را به آنها داده‌ایم و انتظار داریم که آسیب‌شناسی کنند. منتظری همچنین از شوراها، شهرداری‌ها و... درخواست کرد تا تلاش کنند شکایت از دستگاه دولتی به این میزان نباشد. وی گفت: یکسری از آسیب‌ها ناشی از قانون است و تعدادی هم ناشی از آیین‌نامه‌ها و مصوباتی است که بدون کارشناسی صورت می‌گیرد. رئیس دیوان عدالت اداری با بیان اینکه چند صد پرونده در نوبت رسیدگی هیات عمومی این دیوان است، اظهار داشت: هیچ وقت مسائل را رسانه‌ای نکرده‌ایم، بلکه سعی کرده‌ایم از طریق تعامل با دستگاه‌ها کار را پیش ببریم، البته در جایی هم که لازم باشد موضوع را رسانه‌ای می‌کنیم، اما باید آسیب‌شناسی شود که چرا شکایت از دستگاه‌ها و مسوولان اینقدر زیاد است. ادامه در صفحه ۲

نکته

منتظری: اگر هر مدیری با بهانه اینکه نمی‌توانم کشور و وزارتخانه را اداره کنم و دست آن بسته شده است، از قانون عبور کند، این منطق پذیرفته شده نیست.

گزارش تحلیلی «شرق» از تغییر آرایش سیاسی مجلس

زنگ پایان رایحه خوش خدمت

گروه سیاسی، فرناز حسنعلی‌زاده: علی مطهری حرف در گلو مانده‌اش را زد. روز گذشته و پس از گذشت شش روز از یک انتخابات درون‌پارلمانی که طی آن حمید رسایی یکی از نمایندگان شاخص حامی دولت تنها پنج رای از ۱۸۵ رای مجلسی‌ها را کسب کرد و علی مطهری نماینده منتقد دولت توانست ۹۰ نماینده مجلس هشتم را با خود همراه کند، کاندیدای پیروز نگاه‌ها را به این انتخابات متوجه کرد و راهیابی‌اش با حمایت اکثریت نماینده‌ها را از منظری دیگر به نقد گذاشت. به اعتقاد وی نتیجه انتخابات اخیر مجلس برای انتخاب نماینده قوه مقننه در هیات نظارت بر مطبوعات بیش از یک انتخاب از تغییر آرایش سیاسی مجلسی حکایت داشت که اگرچه در نخستین روز با دو طیف اصولگرایان و اصلاح‌طلبان - که اولی در اکثریت و دومی در اقلیت بودند- آغاز به کار کرد اما حالا آرایش بدوی از چهره مجلس اصولگرا پاک شده و مجلس هشتم با چهره‌ای متفاوت از سال ۸۶ وارد آخرین سال فعالیتش می‌شود و آینه‌ای که این تغییر را برملا کرد انتخابات هفته گذشته بهارستان بود. چهارشنبه هفته گذشته نمایندگان گردهم آمدند تا در صحن علنی مجلس نماینده‌ای را به‌عنوان نماینده خود در هیات نظارت بر مطبوعات انتخاب کنند؛ انتخاباتی که سه کاندیدای نام‌آشنا داشت؛ علی مطهری، نماینده اصولگرای تهران که به طرح انتقادهای تند و تیز از محمود احمدی‌نژاد شهره است و در همین راستا پاسخگوی محاکم قضایی، حسن کامران نماینده اصولگرای اصفهان و نماینده ناظر مجلس در هیات نظارت بر مطبوعات در سال‌های گذشته و حمید رسایی دیگر نماینده اصولگرای تهران که به همان تند و تیزی مطهری، منتقد منتقدان محمود احمدی‌نژاد است. اگرچه در نگاه نخست کامران به دلیل سابقه عضویت در هیات نظارت بر مطبوعات شانس بیشتری برای حفظ کرسی‌اش داشت اما آرایش آرا متفاوت از پیش‌بینی‌ها بود. ادامه در صفحه ۲

نکته

پنج رای رسایی در کنار آرای دیگر نماینده حامی دولت به زحمت آرای طیف موسوم به حامیان دولت را به ۲۰ رساند که مطهری نتیجه این انتخابات را گواه روشن تغییر آرایش سیاسی مجلس بگیرد.

سرمقاله

تحدید دیوان محاسبات

نعمت احمدی

ظاهراً چنین توافق شده که نظارت دیوان محاسبات بر لایحه پنجم توسعه حذف و به جای آن، مجموعه نظارتی جدیدی تشکیل شود. لابد دیگر نیازی به اصول ۵۲، ۵۳، ۵۴ و ۵۵ قانون اساسی نداریم. نگاهی به مفاد این اصول که شاکله اساسی وظایف مجلس شورای اسلامی را تعیین می‌کند، مبین این مساله است که مجلس در راس امور است. برابر اصل ۵۲ قانون اساسی، بودجه سالیانه کشور از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌شود، برابر اصل ۵۳ کلیه دریافت‌های دولت در حساب‌های خزانه‌داری کل متمرکز می‌شود و همه پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام می‌شود. قانونگذار برای اجرای صحیح این اصول راهکاری تعبیه کرده است که بودجه به درستی تنظیم و همه اعتبارات آن برابر آنچه تصویب شده است هزینه شود. این دستگاه نظارتی برابر اصل ۵۴ قانون اساسی، دیوان محاسبات کشور است که زیر نظر مستقیم مجلس شوری اسلامی در تهران تشکیل شده و در کلیه مراکز استان‌ها اداره‌ای دارد. نگاهی به اصل ۵۵ قانون اساسی که عیناً نقل می‌شود، شرح وظایف دیوان محاسبات را که اصلی‌ترین نهاد نظارتی مالی کشور است روشن می‌کند. دیوان محاسبات به کلیه حساب‌های وزارتخانه‌ها، موسسات، شرکت های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از انحا از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند به ترتیبی که قانون مقرر می‌دارد رسیدگی یا حساب‌رسی می‌کند که هیچ هزینه‌ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد. دیوان محاسبات حساب‌ها واسناد و مدارک مربوطه را برابر قانون جمع‌آوری و گزارش تفریغ بودجه هر سال را به انضمام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌کند. این گزارش باید در دسترس عموم باشد. حال بین کمیسیون تلفیق مجلس و دولت ظاهراً چنین توافق شده است که نظارت بر عملکرد برنامه پنجم توسعه به جای دیوان محاسبات زیر نظر معاونتی صورت گیرد که هم از طرف مجلس و هم از طرف دولت در آن اعضایی حضور داشته باشند. این تصمیم یعنی کمرنگ شدن حداقل ۳ اصل از اصول قانون اساسی و به عبارت دیگر تحدید نظارت دیوان محاسبات بر نحوه عملکرد هزینه و اعتبارات مصوب مجلس به وسیله دولت. زمانی‌که معاون اول رئیس جمهور حال در دولت دهم رئیس قبلی دیوان محاسبات بود لابد تشخیص داده است که این اصل قانون اساسی کاربردی ندارد و می‌توان اختیارات آن را به چند نفر منصوب مجلس و دولت محول کرد و از عملکرد مجموعه عریض و طویل دیوان محاسبات با سابقه حداقل ۳۰ ساله در جمهوری اسلامی و حدود دو هزار نفر پرسنلی که تجربه لازم را اندوخته اند سرنوشت تفریغ بودجه کشور را رها کرده. نمی‌دانم شورای نگهبان که در مواردی آنچنان ذره‌بینی با طرح‌ها و لوایح برخورد می‌کند که به ظاهر، دقت این شورا به وسواس تبدیل می‌شود، چگونه با این شیوه‌ای که دولت در صدد آن است خود را از زیر بار نظارت دیوان محاسبات رها کند برخورد خواهد کرد. با تاسف مجبورم یکی دیگر از اصول قانون اساسی را به نمایندگانی که با رای مردم بر کرسی نمایندگی مجلس تکیه زدند گوشزد کنم. برابر اصل ۸۵ قانون اساسی سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری نیست. سمت نمایندگی تنها اختیار قانونگذاری مندرج در اصل ۸۵ نیست، سمت نمایندگی در دیوان محاسبات هم متجلی می‌شود، دیوانی که زیر نظر مجلس است و اساسی‌ترین اهرم نظارتی نمایندگی برنحوه دخل و خرج مملکت و جلوگیری از اسراف و تبذیر در صرف هزینه‌هاست. اگر دیوان محاسبات حذف شود که ظاهراً در سلسله عقب نشینی‌های مجلس در مقابل دولت، نوبت این نهاد است، فردا فریاد کسان دیگری بلند خواهد شد که شما را به خدا بگویید هزینه اعتبارات مصوب به کجا رفت.

تیترها

اعتصاب و تظاهرات سراسری فرانسه را فلج کرد

صفحه ۶

اعتراض بخش خصوصی به ایجاد فضای انحصار مخابرات

صفحه ۸

گزارش «شرق» از بازار سیاه حواله‌های خودروهای خارجی

قیمت‌های یک تا ۲۰ میلیون تومانی خرید حواله

صفحه ۴

بانک مرکزی چین با افزایش ارزش یوان همه را غافلگیر کرد

صفحه ۴

در صفحات بخوانید

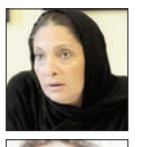

سینمای امروز شغل است نه هنر

گفت‌وگو با منیژه حکمت

صفحه ۱۰

سلوک آشفته‌حالان یا پایمردی جداافتادگان؟

جواد طوسی

صفحه آخر

حرف اول

تلاش برای افزایش اقتدار زندان

محسن رهامی
mrahami@yahoo.com

در خبرها آمده بود که رئیس سازمان زندان‌ها اعلام کرده است: «با محدودیت اعطای بیش از حد امتیازات بدون حساب و کتاب به زندانیان، ابهت و اقتدار را به زندان بازمی‌گردانیم.» (روزنامه شرق، ۲۵ مهرماه) آقای اسماعیلی که از تصویب آیین‌نامه جدید مرخصی زندانیان و اجرایی شدن آن از تیرماه گذشته خبر داده است، از سخت‌تر شدن کار زندانبانی و محدودیت بیشتر در اعطای مرخصی به زندانیان سخن گفته، هدف از اصلاح آیین‌نامه مرخصی زندانیان و اعمال محدودیت بیشتر در این زمینه را برگرداندن اقتدار و ابهت به زندان دانسته، تا از این طریق میزان تاثیر و کارایی مجازات حبس افزایش پیدا کند. بر اساس اعلام ایشان، مرخصی بر حسب نصاب و میزان حبس به زندانی تعلق می‌گیرد. مثلاً برای زندان‌های کوتاه‌مدت پس از تحمل یک‌ششم دوره زندان مرخصی تعلق می‌گیرد و برای زندانیانی که به حبس‌های بلندمدت (بالای ۱۵ سال) محکومیت پیدا کرده‌اند، در سه سال اول محکومیت هیچ‌گونه مرخصی‌ای اعطا نمی‌شود. همچنین نوع جرائم از حیث عمدی و غیرعمدی بودن و جنسیت مجرم در این آیین‌نامه مورد توجه قرار گرفته و از جمله زنان سرپرست خانوار، مادرانی که فرزندان زیر ۱۰ سال دارند و زنان بالای ۵۵ سال زودتر به مرخصی می‌روند و در مورد مردان همین ملاک سن بالای ۶۰ سال است. در عوض به مرتکبان جرائمی چون آدم‌ربایی، سرقت مسلحانه، تجاوز به عنف و جرائم مربوط به مواد مخدر و امور اقتصادی، مرخصی تعلق نمی‌گیرد و سارقان سابقه‌دار هم در ایام نوروز از مرخصی محروم خواهند شد. مواردی که ذکر شد، از جمله روش‌هایی است که در راستای تلاش برای بازگرداندن اقتدار و ابهت زندان، به گفته رئیس سازمان زندان‌ها صورت گرفته و می‌گیرد. البته نگارنده قبلاً و در پی سخنان رئیس سازمان مذکور در خردادماه گذشته مبنی بر لزوم بازگرداندن ابهت زندان، نظر خود را در مورد مجازات حبس و کارایی آن، به اطلاع خوانندگان محترم رسانده و پیشنهادهایی را در جهت وصول به این اهداف ارائه کرده بود، اکنون با توجه به اصلاحات جدید آیین‌نامه مرخصی زندانیان نیز نکاتی را بر اساس تجربیات علمی در مورد مجازات حبس به عرض می‌رساند. امید است مورد توجه خوانندگان محترم به‌ویژه مسوولان قضایی و اداره‌کنندگان زندان‌ها و قضات محترم قرار گیرد. ادامه در صفحه ۲

معرفی تورها
هتل‌ها
رستوران‌ها
آژانس‌های مسافرتی

واحد گردشگری سازمان آگهی ها تلفن: ۳۳-۲۲۰۳۸۰۲۴

در صفحه ۱۹

شرق پویا	۸۸۵۷۶۷۱۰
بوتیمار	۲۲۸۱۳۳۳۰
اسرا پرواز	۲۲۰۱۱۶۳۷
بهار پرستوها	۸۸۵۲۴۸۵۶
راه سبز	۸۸۱۰۱۰۷۳-۴
آرتیمان	۲۶۴۰۰۳۶۹-۷۱
آفتاب کلوت	۶۶۴۸۸۳۷۴-۵
سپیده طلوع گشت	۲۲۳۳۰۹۹۰-۲
آلاله آسمان آبی	۸۸۹۲۳۸۲۸
پرساووش	۸۸۹۷۴۱۴۱-۳

۲۹ مهرماه، روز ملی صادرات
صادرات پایدار محور توسعه

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بازرگانی
سازمان توسعه تجارت ایران
Trade Promotion Organization of Iran

۳۶۰۷